

Pokrajinska skupščina v Celju.

1. Delegati: Nekatera društva so v »Letna poročila« vpisala lanske delegate mesto letošnjih društev so izpuštila namestnike. Eno društvo je volilo preveč delegatov, par društev na pre-malo. Delegete je voliti: do 50 članov enega, do 100 dva itd.: za število čez 50 ali 100 pride tudi po eden. Vsem delegatom je izvoliti tudi namestnike. Predsednik je izven števila delegatov. Delegati določijo potem predsednikov društev legitimacije brez katerih ne bodo priuščeni k sodelovanju na pokrajinski skupščini. Ker so v »Letnem poročilu« netočni podatki o delegatih naj ona društva, ki še niso prijavila delegatov, store to takoj! To je potrebno, ker bodo mandati delegatov verificirani le na podlagi spiska, ki bo sestavljen po uradnih prijavah s strani okrajnih društev.

2. »Letna poročila«. Mnogo društev še ni poslalo »Letnega poročila«. To naj store takoj, ker je »Letno poročilo« potrebno za sestavo letnega poročila. Časa je le malo še do skupščine. Nekatera društva so prijavila lanske društvene odbore mesto letošnjih. Vpisati je letošnje odbore, ki sedaj vodijo društvo, ker pridejo imena odborov v glavno letno poročilo (»Izveštaj«), ki ga izda UJU

v Beogradu. Na pokrajinski skupščini se bodo obravnavali le oni predlogi društev, ki so jih društva vpisala kot take v »Letno poročilo«. Pošlite takoj še manjkajoča »Letna poročila«. Društva, katerih poročila se ne ujemajo z gornjimi opombami, pošljejo lahko popravke.

3. Poravnajte članarino in druge obveznosti do poverjenosti! Delegati onih društev, ki niso poravnali članarine v tem mesecu, ne določijo legitimacij in ne bodo smeli glasovati in sodelovati ne na pokrajinski in ne na glavni skupščini. Delegati naj torej preskrbe, da bodo društveni blaginiki poravnali polletno članarino.

4. Podrobna navodila glede prijav za stan in prehrano bo pravočasno objavilo Celjsko učiteljsko društvo, ki nas bo letos sprejelo v svojo sredo.

5. Poziv! Članstvo oziroma delegati, ki se udeležijo pokrajinske skupščine v Celju 17. in 18. julija t. l. naj sporoče najdlje do 5. julija za katere dni naj se jim preskrbe prenočišča (v hotelih) oziroma hrana. Točne podatke na naslov: Vekoslav Gobec učitelj v Celju Gregorčičeva ulica 2. Zakasnelih prijav ne bo mogoče upoštevati.

Javno vprašanje.

Gospod B. Medvešek obravnava na svoj način v »Učit. Tovaršu« poglavje o našem gospodarskem programu.

V koncu tega spisa — glej »Učit. Tov.« štev. 23, z dne 10. junija 1926, str. 3, stolpec 4! — je gospod šolski upravitelj B. Medvešek napisal to kruto in pavšalno obsodbo našega učiteljstva: »... Zakaj naše pravo zvanje je vzgoja naroda; tega zvanja pa smo zmogli le takrat, ako imamo sami pravo vzgojo. Zato dvig organizacije ni kot namen, ampak kot sredstvo za izvedbo naše misli. Da bomo res vredni visokega naslova, ki se nas danes le po nemarnem drži (podčrtal jaz!) da bomo res kulturni pionirji naroda.«

Prečital sem dvakrat, trikrat očitek, da se nas visoki naslov kulturnih pionirjev danes le po nemarnem drži, da še nisem mogel verjeti lastnim očem, da je ta splošna kleveta potekla izpod učiteljevega peresa in da je brez vsake takojšnje zavrnitve priobčena v našem učiteljskem stanovskem glasilu!

Toda — tako stoji v »Učit. Tovaršu« črno na belem!

Higijski tečaj za učiteljice.

Kakor lani, tako bo priredil tudi letos zavod za socialno higijsko zaščito dece v Ljubljani v času od 1. do 30. julija za učiteljice feriatni tečaj o higieni in negi dojenčka.

Tečaj bo obstojal iz 70 predavanj in praktične vežbe v zavodu.

Po lanskem vzorcu namerava zavod ob tej priliki podati učiteljicam nekoliko snovi tudi iz raznih drugih panog splošne higijene in sicer po približno sledečem načrtu:

Higiena dojenčka in male dece.
Higiena šolske dece.

Socialnozdravstvena zaščita dojenčka in male dece.

Organizacija in zakonodaja socialne zaščite dece.

Higiena žene.
Splošna higiena.
Spolne bolezni.

Zaščita otroka pred spolnimi boleznimi.

Tuberkuloza in boj zoper njo.
Alkoholizem in boj zoper njega.
Prva pomoč v nezgodah.

V tečaj se lahko sprejme do 30 učiteljic. — Stanovanje in hrano si morajo

pomagale tudi zelo ubožni rodbini Gregorka v Rožni dolini. Za nekega novorojenčka so prinesle stare riže, pšenice in perilo. O Božiču so razveselile učenko Mileno Šebenikovo z božičkomo. Smilila se jim je ker ji je umrla mama. — Učenke V. a razreda so za šolski izlet plačale dvema učenkama vse stroške. Štirim učenkam pa vožnjo. Eno učenko so vse leto preskrbovali s šolskimi potrebščinami in z obleko. Dve učenk. ki stani-jeta daleč, sta skozi vse leto po enkrat na teden, kadar sta imeli popoldanski pouk, obedovali pri bolj situiranih učenkah. — Tudi v V. b. VI. a in VI. b razredu so plačale premožnejše učence revnejšim za vožnjo o priliki mainiškega izleta in za obisk menažerije. Premožnejše so plačale članarino za Podmladek in jim prinašale južino in šolske potrebščine. — Vsi razredi so darovali iz razrednih blagin 100 Din za počitniško kolonijo na Dovjem in nabrali o Veliki noči za Jugoslovensko Matice 269.75 Din. Za francoski dan je nabral Podmladek v II. a, II. b in V. a razredu 210.50 Din. Za okrasitev vojaških grobov o Vseh svetih so spletile učence iz vseh razredov 24 vencev. Podmladek iz V. a, V. b, VI. a in VI. b razreda pa je nabral

dne 2. novembra 1924 na cvetlični dan 1795.25 Din za božičnico ravne šolske mladine. Na cvetlični dan dne 6. junija 1925 pa so nabrale 1616 Din. — Napravile so izlete v mestno okolico in mainiški izlet v Ribnico. Kamnik k Sv. Križu in v Dolnice ter sodelovale pri Sokolu in Ateni.

26. Ljubljana, IV. dekliška osnovna šola. Vsak razred je imel zdravstvene nadzornice, ki so nadzirale telesno snago posameznih učenk. Ker se je to vršilo s konsekvenco vsak dan, so bili uspehi glede snage rok nohtov vratu, ušes itd. res zadovoljivi. Rediteljice so skrbele za red in snago v šolski sobi in negovale cvetlice ki so krasile šolska okna. Na podlagi obrazcev »Tekma za zdravje« se je skušalo pospeševati telesno higieno. Podmladkarice so z vne-mo tekmovali in do malega izpolnile vse točke. Pridno so članice izdelovale roč-na dela za Podmladkov razstavo v Beogradu, ki so se koncem leta poslala na pristožno mesto. — Iz kro — ostankov od oblek — so Podmladkarice naredile »pačice«, ki so jih nesle z drugimi igračami vred v spremstvu učiteljic v otroško bolnico. — Povodom dneva Rdečega križa dne 7. junija 1925 so so-

oskrbeti izven zavoda Na željo za tim preskrbi Društvo učiteljic, kar na morajo pripomniti na prilavi. Da se pokrijejo stroški tečaja, bo vsaka udeleženka vpla-

čala režijsko prispevek 100 Din.

Priglasje je nasloviti na »Društvo učiteljic v Ljubljani«. Poljanski nasip 10/II. do 22. junija 1926.

Šolstvo na Japonskem.

Japonski šolski zakon se naslanja na francoskega iz leta 1872. V vsem šolstvu vlada strog posvetni sistem, verouk se poučuje le v nekaterih privatnih šolah.

Osnovno šolstvo je razdeljeno v višjo in nižjo stopnjo. V nižjo stopnjo pohađa deca od 6.—14 leta in je obligatna. Višja stopnja traja 2—5 let, ni obligatna in pripravila deca za srednje in strokovne šole.

Nižja stopnja osnovne šole ni ločena po spolih, vsa nadaljnja izobrazba je ločena in specializirana po spolih.

Srednje šole usposabljaio za posamezne stroke ter pripravljajo obenem za vstop na univerzo in traja 4 leta. K temu se še priključi 3-letni nadaljevalni kurz. Ko prehodi kandidat vse omenjene stopnje, ga vpišejo na cesarski univerzi.

Na Japonskem je 28 univerz, med temi so 23 državne in privatne ter 5 cesarskih.

Raznih državnih višjih strokovnih šol je 37, mnogo šol istega značaja je tudi v privatnih rokah.

Osnovnošolsko učiteljstvo se izobrazuje v normalnih šolah ki se nahajajo v vsaki prefekturi. Višje normalne šole

usposabljaio učiteljstvo za višjo stopnjo osnovne šole in razne dekliške šole. Nekateri privatne univerze imajo tudi oddelke za višjo izobrazbo učiteljstva.

Statistika nižje stopnje osnovne šole iz leta 1920.:

ŠTEVILO	Državne šole	Javne šole	Privatne šole	Skupaj
Šol	4	25.407	148	25.559
učitelj	82	177.565	803	178.450
učencev	2.498	8.329.641	33.795	8.332.934
Število učencev, ki so sposobni za višjo stopnjo osnovne šole	451	1.362.135	4.188	1.366.774
Število otrok v starosti šolske obveznosti				
ki obiskujejo predpisani pouk		ki ne obiskujejo predpisane pouka		Skupno število otrok v starosti šolske obveznosti
Dečki	4.425.613	38.391	5.186.474	
Deklice	4.152.306	55.392	4.905.277	
Skupaj	8.577.919	93.783	10.091.761	
Šolski obisk v %				
V mestih	V trgih	V vaseh	Povprečno	
97.89	98.96	99.13	98.92	

Splošne vesti.

— Letnega poročila nam niso vrnila še sledeča okrajna učiteljska društva: belokranjsko, gornjegrajsko, kočevsko, kranjsko, krško, litlisko, ljubljansko, liutomersko, mežsko, mursko-soboško, novomeško, radovljsko, šmarsko-rogaško in šoštansko. Ker je termin zapadel že 31. maja prosimo ponovno »dramiti« se že vendar enkrat in pošlite nam izpolnena poročila. Navedite v njem natančno število članstva in delegate za pokrajinsko skupščino v Celju ter glavno skupščino v Beogradu v namestniki vred. Ako tega ne storite takoj, bo izključeno, da bi mogli sestaviti natančno poročilo za skupščino in razposlati legitimacije delegatom pravočasno. Prosimo!

UJU — poverjenišvo Ljubljana.

— Volitev delegatov za pokrajinsko skupščino v Ljubljani. V Ljubljani je dobila lista delegatov za novo smer organizacije 83 glasov, nasprotna lista na 33.

— Situacijsko poročilo. Rezultat razprav pri okrajnih učiteljskih društvih o smeri stanovske politike je ta da se je 29 društev izreklo za novo smer stanovske politike v naši organizaciji. 3 društva so jo na odklonila. Glede oblike se je 25 društev izreklo za novo smer v obliki deklaracije, 4 društva pa v obliki strogega izvajanja člena 2. pravil s strani bodočega vodstva organizacije. Končno obliko v kateri bo iznešena na pokrajinski skupščini bo izdelala na podlagi predlogov okrajnih učiteljskih društev posebna anketa in odseki.

— »Učiteljska Iskra«, prosvetno šolski časopis ki izhaja v Kragujevcu prinaša v svoji 9. številki dobeseden pomen Deklaracije v srbohrvatskem jeziku, tiskano v cirilici

— Odklanjamo vsako strankarsko pobarvano vmešavanje in izrabljanje stanovskih zadev od katerekoli strani. Kakor smo odklonili svoječasno vmešavanje »Jutra«, tako odklanjamo tudi zadnjo notico »Slovenca« o volitvi delegatov v Ljubljani za pokrajinsko skupščino v Celju.

— V ministrstvu pripravljajo predlog za podaljšanje stanovanjskega zakona, ki pride pred ministrski svet in narodno skupščino.

— Ministrstvo pripravlja predlog zakona za prevedbo kronskih upokoencev na dinarske penzije ki pride v ministrski svet in narodno skupščino.

— Dnevni listi poročajo, da hoče vlada podaljšati rok za stalnost državnega uradništva, ki ima nastopiti s 1. septembrom 1926. Od druge strani te vesti demantirajo.

— »Narodna Prosveta« poroča, da je upokoien dr. Stanislav Bevk, inspektor pri prosvetnem oddelku v Ljubljani.

— Za spremembo v uradniškem zakonu v prid staroupokoencev »Politika« poroča: Pred odborom za prošnje in pritožbe se je nahajalo važno vprašanje. Bila je to prošnja starih učiteljev, ki imajo po 40 in še več službenih let in so bili v zadnjem momentu upokoieni po starem zakonu. Ti učitelji so poslali ministrstvu prosvete predstavko in zaprosili, da se naide način, da se jim popravi storjena krivica. Ministrstvo prosvete je poslalo to predstavko odboru za prošnje in pritožbe. Odbor je poslal ministrstvu prosvete predstavko nazaj s prošnjo, naj isto skuša doseči v ministrskem svetu, da bi se z malo spremembo v uradniškem zakonu popravila krivica. To je toliko

nino za cirkus Kludsky. Priredili so dve zabavi.

29. Ljubljana, I. dekliška meščanska šola: Organiziranih je 80% vseh učencev, ki so skozi celo leto zbirali sredstva, s katerimi so skušali pomagati svojim revnim součencem. Proti koncu šolskega leta so izvajali učenci I.—III. razreda »Tekmo za zdravje«. Uspeh je bil pray dober. Opazilo se je, da so pričeli poedinci bolj paziti na svojo zunanost in da so postali skrbnejši pri izpolnjevanju svojih dolžnosti. Svoje prihranke so darovali svojim revnim součencem ob priliki mainiškega izleta in za počitniško kolonijo na Dovjem. Napravili so izlete v okolico na Cerkniško jezero in na Kum. — Nuino bi potrebovali dobro opremljeno delavnico za rokotvorni pouk. V to svrhu primanjkuje šoli potrebnega denarja. Priredili so tri predavanja.

30. Ljubljana, II. dekliška meščanska šola: Priredili so eno dramatično predstavo in sodelovali pri nogometnih športnih društvih ter pri Planinskem društvu. Napravili so izlete na Sušak in Reko.

(Dalje prih.)